

Provozní řád venkovních hracích ploch

*zpracovaný v souladu s požadavky § 13, odst. 2, zákona č. 258/2000 Sb. v platném znění,
Vyhlášky č. 238/2011 Sb. v platném znění a ČSN EN 1176–7*

I. Údaje o zařízení

Název školy, školského zařízení	Základní škola, Zbraslav, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Adresa školy, školského zařízení	Zbraslav, Komenského 280, 664 84 Zastávka u Brna
IČO	70994099

Venkovní hrací plocha je součástí školského subjektu v oplocené části pozemku školy, školského zařízení. Jednotlivé instalované prvky využívají v rámci svých činností výhradně děti školského zařízení, vnitřní areál není otevřen pro veřejnost. Všichni uživatelé jsou povinni dodržovat ustanovení tohoto Provozního řádu. Bude-li povolen vstup cizím osobám (veřejnosti) na hrací plochu, jsou tyto povinny se řídit zveřejněným Provozním řádem venkovních hracích ploch a jeho využívání je povoleno výhradně v době určené pro veřejnost.

POJMY

Venkovní hrací plocha předškolních zařízení – je plocha určená k hraní a pohybu dětí. Plocha je nedílnou součástí předškolního zařízení.

Venkovní hrací plocha školských zařízení – je plocha určená ke sportu a venkovnímu pobytu dětí. Plocha je nedílnou součástí školského zařízení.

Zařízení venkovních hracích ploch – jsou např. houpačky, kolotoče, skluzavky, prolézačky apod., které odpovídají z hlediska bezpečnosti, pravidelné údržby a systému kontroly ve smyslu ČSN EN 1176, 1177

Pískoviště – je ohraničená plocha s možností výměny písku, určená pro hraní dětí.

Písek – kopaný písek, který vyhovuje hygienickým požadavkům uvedeným v příloze č. 14 Vyhlášky č. 238/2011 Sb. o stanovení hygienických požadavků na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch v platném znění.

Povrch hřiště tlumící náraz (dopadová plocha) – povrch nemá části s ostrými hranami nebo s nebezpečnými výstupky. Současně povrch musí vyhovět požadavkům řady ČSN EN 1176 a ČSN EN 1177.

Opatření na zabránění nebo odstranění kontaminace písku a hracích ploch – jsou myšlena nspecifická opatření vedoucí k minimalizaci mikrobiologického znečištění, jako je např. propařování písku, zábrana vstupu volně pobíhajících zvířat, zakrytí pískoviště apod.

PROVOZNÍ DOBA

Venkovní hrací plocha je využívána po dobu celého roku s rozdělením na letní a zimní provoz. Předpokládané využití hrací plochy je zpravidla v době od **7.30 do 14.45, popřípadě do doby ukončení školní akce**. Doba pobytu se řídí především klimatickými podmínkami.

Pokud se v letním provozu vyskytují teploty nad 30° Celsia, je nutno zajistit dostatečný pitný režim dětí nebo osob užívajících hrací plochu s využitím prvků k zastínění. V nepříznivých klimatických podmínkách se doba používání hrací plochy řídí pokyny osoby, která vykonává dohled nad osobami, které hrací plochu užívají.

PROVOZNÍ POKYNY

Hrací plocha je přístupna výhradně dětem nebo žákům školského subjektu za doprovodu pedagogických zaměstnanců. Hrací plocha není volně přístupná a jakékoli vniknutí a pobyt na něm bez příslušného souhlasu, se považuje za neoprávněný vstup na cizí pozemek.

Za zajištění bezpečnosti dětí, žáků v době provozu odpovídá pedagogický pracovník doprovázející děti nebo žáky. Využití hrací plochy není dovoleno bez zajištění dohledu nad osobami, které nejsou právně odpovědné. Dohled může vykonávat mimo pedagogického pracovníka i osoba, která je v pracovněprávním vztahu k subjektu a současně byla prokazatelně seznámena se způsobem tohoto dohledu (viz. Vyhl. 263/2007 Sb. v platném znění) Před zahájením pobytu je nutno provést základní úkony, kterými jsou:

- Před příchodem dětí, žáků na venkovní hrací plochu
 - pravidelný denní úklid, který mimo jiné zahrnuje:
 - pravidelnou kontrolu hrací plochy a přilehlých prostor

- případný úklid nepatřičných předmětů z hrací plochy a jejich odstranění do určených nádob, z pískoviště se mechanicky odstraní veškeré předměty, které se během používání do písku dostaly, tj. formičky, klacky, balónky, papíry a jiné předměty
-
- Před zahájením aktivit dětí, žáků s užíváním venkovní hrací plochy
 - pravidelnou denní vizuální kontrolu technického stavu herních prvků
 - vizuální kontrola všech hracích prvků ze strany pedagogických nebo pověřených zaměstnanců školy, školského zařízení, v případě zjištění závadového stavu učinit Záznam o zjištění a zajistit, aby tato zařízení nebyla využívána
 - fyzickou kontrolu uzavření vstupních branek a dalších možných vstupů do prostor hrací plochy, které by mohly být využity k samovolnému opuštění prostoru

Instalované hrací prvky musí být přizpůsobeny věku uživatelů a pro konkrétní věk certifikovány z hlediska únosnosti, vhodnosti prvků apod. V případě užití prvků (houpačky, skluzavky apod.) osobami mladších 3 let, je toto možné pouze v případě zajištění bezpečnosti přítomností dospělé osoby.

VYBAVENÍ VENKOVNÍ HRACÍ PLOCHY

Pokud je hrací plocha osazena herními nebo sportovními prvky, musí být průběžně aktualizován skutečný stav osazených prvků. Zejména se může jednat o houpačky (pružinové, vahadlové), skluzavky, šplhací rampy, hrací domečky, branky, koše na míčové hry apod.

Instalované hrací a podobné prvky

Pískoviště				
Branky				
Koše na basketbal				

Instalované hrací prvky na hrací ploše musí splňovat požadavky dané řadou ČSN EN 1176

- Vzhledem k možnému nebezpečí úrazu je nutná přítomnost pedagogického zaměstnance za účelem dohledu nad bezpečností dětí tam, kde je dle aktuální situace nejvyšší míra rizika.

Za hrací plochu ve smyslu tohoto Provozního řádu se nepovažuje například písek v doskočisti ve sportovním areálu.

POŽADAVKY NA HRACÍ PLOCHY

Provozovatel venkovní hrací plochy určené pro hry dětí, žáků je zejména povinen zajistit, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem. Plochy určené ke hrám dětí, žáků nesmí být osazeny nebezpečnými stromy, keři (bobuloviny) a současně v případě potřeby se provede průřez stromů apod.

PODMÍNKY

V souladu s ustanovením § 13, odst. 2 zákona 258/2000 Sb. v platném znění musí být plocha pískoviště zajištěna tak, aby nedošlo k jeho znečištění. V době mimo využívání dětmi musí být plocha pískoviště zajištěna krytem. Před příchodem dětí bude plachta (popřípadě jiný kryt) odstraněna. Při odstraňování plachty či jiného krytu, je nutno zajistit, aby případné nečistoty nenapadaly do prostoru pískoviště. Vlastní kryt je uložen mimo prostor určený pro děti.

Provozovatel je povinen při používání a údržbě hracích prvků se řídit průvodní dokumentací dodanou prodejcem nebo dodavatelem. Zejména se jedná o pokyny k údržbě, kontrolám apod.

ÚDRŽBA

Dětská pískoviště vytvářejí prostor pro vhodné využívání volného času dětí a jsou nedílnou součástí předškolních a školských zařízení. Současně mohou být zdrojem řady zdravotních rizik. Proto je velmi důležité se o pískoviště řádně starat.

Obecně chemická dezinfekce písku dětských pískovišť se považuje za zcela nevhodnou vzhledem k možnému zdravotnímu riziku dětí, a to jak při požití písku dětmi, tak při kontaktu pokožky dětí s chemicky ošetřeným pískem. V současné době se preventivní opatření k údržbě písku považují za dostatečná, ověřená a bez možných zdravotních rizik.

Preventivní opatření

- **zakrývání pískoviště** vhodným vzdušným materiálem, který slouží jako zábrana vstupu volně pobíhajících zvířat a jimi způsobené znečištění – doporučuje se hustá síťovina nebo pojízdné kryty
 - vždy v době, kdy není pískoviště užíváno

- **propaření písku v pískovišti** – písek se na min. 2 hodiny zakryje černou nepropustnou igelitovou plachtou, poté se plachta odstraní, písek se překope (spodní vrstva nahoru) a proces se opakuje, vhodné aplikovat několikrát za sezonu při vhodném teplém počasí, současně musí být zajištěno, aby plachta určena k propaření neležela na vlastním písku (nutno plachtu například podložit atd.)
 - minimálně 2x za sezonu při vhodném teplém počasí
- **pravidelný úklid pískoviště** s prohrabáním svrchní vrstvy, překopáním, prosíváním a provětráním.
 - Prohrabání je určeno zejména k objevení nebezpečných předmětů, hráběmi se pískoviště prohrabe a upraví tak, aby jeho plocha byla rovná, tedy bez prohlubní, kopečků apod. V případě velkého mechanického znečištění přesejeme obsah pískoviště přes mechanické síto
 - Překopání se doporučuje zejména po zimní nebo prázdninové přestávce provozu, tedy 2x ročně
- **výměna písku** – záleží na zátěži pískoviště, zejména pokud je písek viditelně kontaminován, znečištěn atd. Pokud se provádí obměna písku, musí být vložen takový, který splní podmínky požadavku vyhl. 238/2011 Sb. v platném znění
- O všech úkonech jako je propaření, překopání nebo výměna písku **musí být proveden písemný záznam** (viz doklad o kontrolách dle ČSN EN 1177 a 1176).

POVINNOSTI UŽIVATELE

- Uživatelům je zakázáno používat zařízení hracích prvků k jiným účelům, než pro které bylo zřízeno. Osoba zajišťující dohled nad osobami užívající plochu je povinna před zahájením sportovních aktivit provést vizuální kontrolu vybavení a uzavření možných východů z prostoru hrací plochy
- V případě úrazu v době provozu hrací plochy zajistí osoba konající dohled poskytnutí první pomoci včetně uvedení všech údajů, které požaduje vyhláška MŠMT č. 64/2005 Sb.
- Uživatelé nesmí vnášet do prostoru hrací plochy alkoholické a jiné návykové či omamné látky, skleněné předměty a v prostoru hrací plochy je ve smyslu § 8, zákona 65/2017 Sb. v platném znění zákaz kouření včetně elektronických cigaret
- Pro případ nouze prosím volejte
- **112** (IŽS)
- **150** (hasiči)
- **155** (lékařská služba)
- **158** Policie ČR)

POVINNOSTI PROVOZOVATELE

Provozovatel hrací plochy (zejména prvků) je povinen zajistit pravidelnou údržbu a kontrolu v souladu s požadavkem právních, technických a ostatních předpisů, zejména návodu a pokynu k údržbě výrobce nebo dodavatele a ČSN EN 1176–7.

- Vizuální kontrola stavu – každý den nebo před použitím, v případě zjištění závady označit hrací prvek tabulkou zákaz používání a zajistit odstranění závady. Vizuální kontrola se zaměřuje zejména na pevnost a stav všech prvků a kontrola povrchu hrací plochy
- Provozní kontrola – se provádí před zahájením sezóny a dále v cyklu 1 x za 3 měsíce, kontrola se zaměří především na
 - stabilitu zařízení a jeho technický stav
 - stav spojovacích prvků apod.
 - Provozní kontrolu provádí provozovatel a vede o tom dokumentaci.
 - Součástí provozní kontroly je prováděno případné dotažení spojovacích prvků (jako jsou šrouby, vruty apod.)
- Hlavní kontrola – hlavní kontrola se provádí v cyklu 1 x ročně a je oprávněna ji provést výhradně k tomu odborně způsobilá osoba s příslušnou certifikací.

Prováděním vizuální kontroly jsou pověřeni všechny osoby konající dohled nad osobami užívající plochu v průběhu jejich pobytu na zahradě školy, školského zařízení, provozní kontrolu provádí provozní zaměstnanec školy (údržbář, školnice).

MOŽNÁ RIZIKA

Subsystém	Identifikace nebezpečí	Vyhodnocení závažnosti rizika				Bezpečnostní opatření
		P	N	H	R	
Venkovní komunikace v majetku školy	pád, naražení různých částí těla po nastalém pádu osob	2	2	1	4	<ul style="list-style-type: none"> ➤ soustavné zajišťování bezpečného stavu povrchu venkovních cest zejména, u vstupů do objektu školy ➤ udržování, čištění a úklid pochůzných ploch ➤ udržování komunikací a průchodů volně průchodných, včasné odstraňování komunikačních překážek
	uklouznutí při chůzi po zasněžených a namrzlých cestách	2	2	1	4	<ul style="list-style-type: none"> ➤ čištění a udržování venkovních cest v zimním období ➤ odstraňování námrazy, sněhu
	zakopnutí, podvrtnutí nohy, naražení, zachycení o různé překážky a vystupující prvky	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odstraňování nerovností podlah a pochůzných ploch ➤ odstranění komunikačních překážek, zvýšených poklopů nad úroveň podlahy, hadic a el. kabelů ➤ nepoužívat nepřípevněné rohože a čisticí zóny
	Náraz na plot, pád při přelézání plotu možnost neplánovaného odchodu dítěte	2	1	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ řádné a odpovídající oplocení dle požadavku legislativy ➤ průběžná kontrola stavu z hlediska celistvosti a pevnosti ➤ průběžná kontrola pohybu dětí v blízkosti plotu, branek apod.
Venkovní hrací plochy	mikrobiální kontaminace hrací plochy mikrobiální a parazitární znečištění písku, ohrožení zdraví dětí;	1	1	1	1	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržovat hygienické limity mikrobiálního a parazitárního znečištění písku užívaného ke hrám na venkovních hracích plochách určených pro hry a sport dětí a mladistvých, jakož i písku nebo jiného materiálu tvořícího povrch ploch určených pro hry a sport ➤ odstraňování zjevných nečistot, vyloučit venčení psů, koček – zakrytí
	pořezání po našlápnutí pád na ostré předměty skleněné střeby apod.	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ odstranění cizích předmětů z povrchu hřiště, včetně travnatých ploch vhodná obuv
Zařízení dětských hřišť	uvolnění, posunutí, převrácení pád venkovního nářadí	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nepřenositelné nářadí a nářadí, které není volně stojící upevňovat pomocí základových bloků zapuštěných do země ➤ demontovatelné nářadí řádně připevnit, popř. zajistit proti uvolnění, převrácení ➤ betonový základ zapustit pod úroveň povrchu hřiště v tloušťce povrchové vrstvy ➤ zajistit provedení dopadových ploch ➤ vizuální a provozní kontroly tělocvičného nářadí a vybavení dětských hřišť dle EN 1176 – 7 ➤ odborné technické kontroly prostřednictvím oprávněné osoby 1 x za ročně
Houpačky vahadlové a závěsné	pád dítěte na podlaze houpaček, podvrtnutí nohy, zakopnutí	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodná povrchová úprava podlah (nekluzná) ➤ udržování povrchu spojovacích, obslužných a jiných komunikací v bezpečném stavu ➤ udržování překrytí podlah bez deformací
	řezné a bodné poranění dítěte třískou sedačky, kovovými částmi houpačky vložení nohy pod dosedací plochu vahadlové houpačky	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nepoužívání poškozených sedaček, kontrolovat pevnost jejich připojení; ➤ kontrolovat, zda nejsou našťípnuté nebo prasklé ➤ případné závady opravit, povrch přebrousit apod. ➤ před použitím houpačky řádně děti upozornit na nebezpečí, výkon pedagogického dohledu
	zranění dítěte pádem nebo uvolněním ze závěsů	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prohlížet ložisko otáčení, zda nejsou čepy nebo otvory nadměrně opotřebené, deformovány a sváry naprasklé ➤ kontrolovat upevnění kotevních prvků ➤ kontrola pevnosti připojení sedaček k hlavnímu nosníku
	poranění dítěte úderem houpající se lůžky	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ u závěsných houpaček ve směru pohybu houpačky instalovat zábrany proti vběhnutí dětí do dráhy houpačky ➤ přiměřený dohled nad dětmi ➤ u vahadlových houpaček pozor na neočekávaný sestup jednoho dítěte a tím možného úrazu druhého dítěte ➤ řádné seznámení a průběžný pedagogický dohled
Skluzačky	pád osoby – dítěte na nástupní plošince, podvrtnutí nohy, zakopnutí	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodná povrchová úprava podlah (protiskluzná) ➤ udržování povrchu spojovacích, obslužných a jiných komunikací v bezpečném stavu ➤ udržování překrytí podlah bez deformací a vyčnívajících šroubků, matic apod.

	zranění dítěte na skluzu a pádem na konci skluzu	2	2	1	4	<ul style="list-style-type: none"> ➤ prohlídky skluzů ze skelného laminátu ➤ porušená místa opravit epoxidovou pryskyřicí, podložit skelným laminátem a dobře zabrousit, kontroly spojů
Skluzavky	zranění dítěte pádem z konstrukce (z výšky)	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontroly pevnosti spojů skluzu s konstrukcí a pevnost svárů konstrukce ➤ kontrolovat zakotvení konstrukce do betonových bloků ➤ netrpět vystupování dětí mimo výstupy a plošiny ➤ netrpět lezení po skluzavce jiným způsobem než v souladu se správným způsobem ➤ průběžný pedagogický dohled
Skluzavky	Popálení	1	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> ➤ v letním období mohou být skluzavky z kovového materiálu (nerezové) horké, pozor na popálení dětské pokožky
Průlezky	zranění dítěte pádem z konstrukce	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ kontrolovat pevnost spojů a pevnost svárů konstrukce ➤ kontrolovat zakotvení konstrukce do betonových sloupků a její stabilitu a tuhost
	řezné rány končetin	1	2	1	2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nepoužívat poškozené konstrukce, spojení nesmí být ostrá ➤ poškozené ostré části dle potřeby vyměnit, opravit
	pád dítěte z výšky z konstrukce průlezky	1	3	1	3	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržování pokynů pro používání; ➤ průběžný dohled nad dětmi; ➤ dodržovat zákaz vystupovat mimo průlezný otvor
	pád dítěte po uvolnění upevnění (závěsu) nebo lana (materiálu)	1	2	1	2	1. kontrola (min. 1 x za 2 měsíce) upevnění a neporušenosti lan sloužících ke šplhání a zavěšování dětí

P – Pravděpodobnost vzniku a existence rizika

1. Nahodilá
2. Nepravděpodobná
3. Pravděpodobná
4. Velmi pravděpodobná
5. Trvalá

N – Pravděpodobnost následků (závažnost)

1. Poranění bez pracovní neschopnosti
2. Absenční úraz (s pracovní neschopností)
3. Vážnější úraz vyžadující hospitalizaci
4. Těžký úraz a úraz s trvalými následky
5. Smrtelný úraz

H – Názor hodnotitelů

1. Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
2. Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení
3. Větší, nezanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
4. Velký a významný vliv na míru nebezpečí a ohrožení
5. Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí

R – Míra rizika

- 0–3 = bezvýznamné riziko
- 4–10 = akceptovatelné riziko
- 11–50 = mírné riziko
- 51–100 = nežádoucí riziko
- 101–125 = nepřijatelné riziko

